

وزارت علوم تحقیقات و فناوری
مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

خبرنامه

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

مردادماه ۱۳۹۹

فهرست

- برگزاری آیین معارفه رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و
تکریم رئیس پیشین
- مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور به سفارش مرکز فناوری‌های
کوانتومی ایران، سند ملی توسعه فناوری‌های کوانتومی را تدوین می‌کند
- رئیس مرکز نوآوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در گفت‌وگو
با خبرنگار باشگاه خبرنگاران جوان عنوان کرد: لزوم تجدیدنظر در
ایجاد پردیس دانشگاه‌های مادر
- برگزاری نشست مجازی "آینده پژوهی و پاندمی کووید-۱۹"
- برگزاری نشست مجازی "همکاری‌های علمی بین‌المللی و توسعه
فناوری نانو در ایران"
- برگزاری نشست مجازی "حکمرانی آموزش عالی در دوران کرونا"
- برگزاری نشست مجازی "اپیدمیولوژی کرونا ویروس در ایران و
جهان"

نشانی ناشر: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان

شیراز جنوبی، خیابان استاد قانع‌راد، شماره ۹

وبگاه: www.nrisp.ac.ir

تلفن: ۸۸۰۳۶۱۴۴

برگزاری آیین معارفه رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و تکریم رئیس پیشین

آیین معارفه دکتر سیدسروش قاضی نوری نائینی، رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و تکریم دکتر وحید احمدی، رئیس پیشین مرکز با حضور دکتر غلامحسین رحیمی، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم و جمعی از مدیران، معاونین و اعضای هیأت علمی مرکز، روز چهارشنبه ۱ مرداد ماه ۱۳۹۹ برگزار شد.

در ابتدای جلسه دکتر احمدی، ضمن اشاره به دستاوردهای مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در دوره ریاست خود، پروژه‌های انجام شده و در دست اقدام مرکز را معرفی و اظهار امیدواری کرد فعالیت‌های مرکز با حضور دکتر قاضی نوری به نحو احسن ادامه پیدا کرده و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در جایگاه اصلی خود نقش آفرینی کند.

در ادامه دکتر قاضی نوری گفت: مشابه مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در بسیاری از کشورها وجود دارد و یکی از ارکان توسعه کشورهای توسعه یافته به شمار می آید. وی افزود: امیدوارم بتوانیم مسیر درست را ادامه دهیم، علم و فناوری را در خدمت توسعه کشور قرار داده و برای آیندگان تأثیرگذار باشیم.

رئیس مرکز در ادامه گفت: هم‌زمان دو انتظار موازی از مرکز

تحقیقات سیاست علمی کشور وجود دارد. این مرکز هم باید بتواند به مسائل امروز نظام علم و فناوری کشور جواب دهد و هم برای آینده برنامه‌ریزی کند و ما هر کدام از این دو مورد را از دست ندهیم، نمی‌توانیم مسئولیت خود را به خوبی انجام دهیم. برای محقق شدن این امر، چند محور باید در اولویت باشد که مهمترین آن، هوشمندی سیاستی است و باید بتوانیم هوشمندی لازم برای سیاست‌گذاران را فراهم کنیم. دکتر قاضی نوری همچنین افزود: ارزیابی سیاست‌ها، محور دیگری است که باید مورد توجه قرار گیرد و از تجربه‌ها، یادگیری داشته باشیم.

سپس دکتر امیر ناظمی، عضو هیأت علمی مرکز، ضمن تشکر از زحمات دکتر احمدی، در خصوص فعالیت‌ها و مأموریت‌های مرکز گفت: نمونه‌های خوب جهانی همچون مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور وجود دارد و ما می‌توانیم با ارزیابی خود و مقایسه با مراکز مشابه بین‌المللی، جایگاه اصلی این مرکز را پیدا کرده و وظیفه ملی خود را اجرا کنیم. وی از حسن انتخاب دکتر غلامی تشکر کرد و اظهار امیدواری کرد روزهای خوبی پیش رو خواهد بود.

دکتر قدیمی نیز ضمن تشکر از زحمات دکتر احمدی گفت: مرکز با برگزاری نشست‌های متعدد در حوزه‌های مختلف توسط گروه‌های پژوهشی، تبدیل به محل تجمع متخصصان شده است و امیدواریم این فعالیت‌ها در مسیر اهداف مرکز، ادامه‌دار باشد.

سپس دکتر رضا نقی‌زاده، رئیس مرکز نوآوری و عضو هیأت علمی مرکز، بر اهمیت تعامل بین مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم تأکید و اظهار امیدواری کرد در آینده بتوانیم کارهای مؤثر و به نفع کشور انجام دهیم.

در ادامه جلسه دکتر رحیمی، ضمن قدردانی از زحمات دکتر احمدی گفت: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور همانند یک دانشگاه و یا پژوهشگاه نیست و نهادی فکری در کنار وزارت علوم است و باید در فعالیت‌ها، برنامه‌ها و انجام مأموریت‌های وزارت علوم اثربخش باشد و هم‌افزایی ایجاد کند. وی تأکید کرد مرکز باید مسائل و مشکلات را پیدا و برای آنان راه‌حل پیشنهاد کند.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، به اهمیت برگزاری دوره‌های پسادکتری در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور اشاره کرد و گفت: محققان توانمند باید در این مرکز پرورش پیدا کنند. باید از گذشته درس بگیریم و تنها به نوشتن آیین‌نامه‌ها اکتفا نکنیم؛ بلکه بتوانیم اثربخش باشیم و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور نیز باید اثربخشی اقداماتش را در عمل ببیند.

در پایان این جلسه، از زحمات دکتر وحید احمدی در دوران ریاست وی تقدیر و تشکر شد.

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور به سفارش مرکز فناوری‌های کوانتومی ایران، سند ملی توسعه فناوری‌های

کوانتومی را تدوین می‌کند

مرکز فناوری‌های کوانتومی ایران، مسئولیت تدوین سند ملی توسعه فناوری‌های کوانتومی را به مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور واگذار نموده است. این مرکز به عنوان یکی از فعال‌ترین نهادهای سیاست‌پژوهی کشور و با تکیه بر تجربه و تخصص اعضای هیأت علمی خود در تدوین اسناد ملی توسعه فناوری، پروژه تدوین سند ملی توسعه فناوری‌های کوانتومی کشور را آغاز نموده است. هدف اصلی این پروژه، شناسایی اولویت‌ها در حوزه فناوری‌های کوانتومی، تدوین سیاست‌ها و اقدامات کلیدی جهت توسعه فناوری‌های کوانتومی با توجه به سطح توانمندی‌های فعلی کشور است. مطالعه اسناد و مدارک سیاستی و علمی ملی و بین‌المللی، مصاحبه با خبرگان و سیاست‌گذاران و ایجاد درک صحیح از رویکردهای ملی در این بخش، از فعالیت‌های کلیدی پروژه می‌باشد.

امید است با تدوین این سند ملی و تصویب آن در نهادهای ذی‌ربط،

توسعه فناوری‌های کوانتومی در کشور افزایش یابد و امکان هم‌گرایی بازیگران کلیدی در آن، بیش از پیش فراهم شود.

رئیس مرکز نوآوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در گفت‌وگو با خبرنگار باشگاه خبرنگاران جوان عنوان کرد:

لزوم تجدیدنظر در ایجاد پردیس دانشگاه‌های مادر

دکتر رضا نقی‌زاده، عضو هیأت علمی و رئیس مرکز نوآوری مرکز، درباره انتقادات مطرح شده به شکل‌گیری پردیس‌های دانشگاهی در دانشگاه‌های مادر اظهار کرد: معتقدیم که در ایجاد پردیس دانشگاه‌های مادر باید تجدیدنظر شود. با وجود تعداد بالای دانشگاه در کشور، چه احتیاجی به تأسیس پردیس برای دانشگاه‌های بزرگ کشور بدین شکل کنونی داریم؟ در چنین شرایطی که با ازدیاد دانشگاه روبه‌رو هستیم، باید کاری کنیم که این تعداد کم شود و کیفیت و برند دانشگاه‌های مادر نیز حفظ شده و حتی ارتقاء یابد.

وی افزود: نکته دیگر این‌که برای دانشگاه‌های مطرح مثل تهران، شریف، علم و صنعت و علامه طباطبایی زحمت زیادی کشیده شده و پول مردم را برای آن‌ها هزینه کرده‌ایم. این دانشگاه‌ها تا قبل از این، درآمدزایی نداشته‌اند و پول نفت برای آن‌ها خرج شده است.

رئیس مرکز نوآوری مرکز ادامه داد: برندی که این دانشگاه‌ها در سطح جهانی و سطح منطقه در حوزه علوم پزشکی، فنی و مهندسی دارند به این دلیل است که راه جذب نیروی انسانی به وسیله کنکور را برای آن‌ها ایجاد کرده‌ایم. حال ما پردیسی را تأسیس کرده‌ایم که کیفیت جذب هیأت علمی و دانشجو در آن، از دانشگاه مادر پایین‌تر است. در نتیجه زمانی که

دانشجویان فارغ‌التحصیل این پردیس‌ها، در پژوهشگاهی مشغول به کار می‌شوند، به دلیل کیفیت آموزش پایین، تصور می‌شود کیفیت آموزش در دانشگاه مادر افت پیدا کرده است. این افت کیفیت، حتی در کشورهای خارجی هم بروز پیدا کرده و برخی از دانشگاه‌های برتر دنیا با فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های برتر و برند کشور مواجه شده‌اند که توانمند نیستند، زیرا با پردیس‌های دانشگاهی در کشور ما آشنایی ندارند. تأسیس پردیس‌های دانشگاهی، نباید موجب خدشه‌دار شدن برند دانشگاه‌های مادر شود.

دکتر نقی‌زاده در پایان افزود: امیدواریم که در بحث‌های ادغام و انحلالی که در سند آمایش آموزش عالی مطرح است به سمت سازماندهی پردیس‌ها در دانشگاه‌های برتر پیش برویم.

برگزاری نشست مجازی " آینده‌پژوهی و پاندمی کووید-۱۹ "

این نشست مجازی روز دوشنبه ۲۷ مرداد ۹۹، با سخنرانی دکتر امیرهوشنگ حیدری، مدیرگروه آینده‌پژوهی مرکز و نائب رئیس انجمن آینده‌نگری ایران و به همت انجمن آینده‌نگاری ایران برگزار شد.

در ابتدا دکتر حیدری، به بررسی مباحث مربوط به سیاست‌گذاری، اقتصاد و آینده‌نگاری در خصوص بیماری کووید-۱۹ پرداخت و با بیان مقدمه‌ای از آینده و بحران‌های کرونا، مسائلی چون ویژگی‌های مدیریت دوره کرونا، گذشته‌نگری و بیماری‌های واگیردار در قری که گذشت (به صورت اپیدمی و پاندمی)، انواع تصمیم‌گیری و به خصوص تصمیم‌گیری‌های خاص آینده‌پژوهی، تنوع رویکرد در تقابل با ویروس کرونا، نظریه آینده‌پژوهی پیرامون وقوع کرونا و برخی باورها نسبت به بیماری کرونا در بستر عمومی جامعه را تشریح کرد.

سخنران: دکتر امیرهوشنگ حیدری
نائب رئیس انجمن آینده نگری ایران
زمان برگزاری: دوشنبه ۲۷ مرداد ماه ساعت ۱۷
لینک شرکت در وبینار: www.tbs.ir/AP

برگزاری نشست مجازی " همکاری‌های علمی بین‌المللی و توسعه فناوری نانو در ایران "

این نشست روز چهارشنبه ۲۹ مرداد ماه ۱۳۹۹، با سخنرانی دکتر مریم صنیع‌اجلال، عضو هیأت علمی مرکز به صورت مجازی برگزار شد.

در ابتدای نشست دکتر صنیع‌اجلال، ضمن بیان مقدمه‌ای از پیشینه همکاری‌های علمی بین‌المللی گفت: در عصر حاضر شاهد تأثیر کلان روند جهانی شدن هستیم که این امر باعث در هم تنیده شدن مناسبات جهانی و کمرنگ شدن مرزها شده است. جهانی و فراملی بودن علم، هم‌افزایی در نظام شبکه‌ای علم جهانی و شتاب پیشرفت‌های علمی، از محرک‌های همکاری‌های بین‌المللی است. وی در ادامه به تاریخچه شکل‌گیری فناوری نانو در کشور و اهمیت آن در تحول علم و فناوری و خلق ثروت پرداخت و تشویق اجتماعات علمی و دانشگاهی، تأسیس پژوهشکده‌ها، راه‌اندازی دوره‌های تحصیلات تکمیلی، ترغیب پژوهشگران و متخصصان به حوزه نانو و تشکیل ستاد توسعه فناوری نانو را از جمله اقدامات دولت در توسعه حوزه فناوری نانو دانست. دکتر صنیع‌اجلال، شکل‌گیری اجتماع علمی نانو فناوری در ایران، شتاب در روند تولید مقالات بین‌المللی و ثبت حق اختراع در پایگاه داده‌های معتبر بین‌المللی را، از جمله پیشرفت‌های نانو فناوری در

سلسله نشست‌های آنلاین
مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور
همکاری‌های علمی بین‌المللی
و توسعه فناوری نانو در ایران
زمان: چهارشنبه ۲۹ مرداد ماه
ساعت: ۱۱
<https://www.skyroom.online/ch/nrjsp.ac.ir/nanotechnology>
info@nrjsp.ac.ir www.nrjsp.ac.ir

همان اندازه که در شکل‌گیری و رشد نانو در کشور موفق بوده است می‌تواند در ناکامی این حوزه نوین فناوری در ایران نیز موفق باشد. با توجه به بررسی تجربه فناوری نانو در ایران، توسعه علوم و فناوری‌های نوین در کشور، نیازمند گسترش همکاری‌های بین‌المللی، پرهیز دولت از تصدی‌گری و تولی‌گری و دست‌یابی به منابع مالی پایدار است.

کشور معرفی کرد و افزود: مطابق سند راهبردی توسعه نانو، کسب رتبه پانزدهم جهان در عرصه نانو فناوری، ارتقاء کیفیت زندگی مردم و تولید ثروت، از اهداف تعیین شده است. وی در پایان به جمع‌بندی موارد مطرح شده پرداخت و گفت: دست‌یابی به منابع مالی پایدار و حضور در شبکه همکاری‌های بین‌المللی علم،

برگزاری نشست مجازی "حکمرانی آموزش عالی در دوران کرونا"

این نشست مجازی روز دوشنبه ۲۷ مرداد ماه ۱۳۹۹، با سخنرانی دکتر جواد پورکریمی، عضو هیأت علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران و دکتر خدایار ایبلی، عضو هیأت علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران برگزار شد.

در این نشست که به همت کرسی ترویج علم در یونسکو برگزار شد، دکتر ایبلی، ضمن تشریح چالش‌های پیش روی دانشگاه‌ها، دانشجویان و اعضای هیأت علمی، گفت: عدم آمادگی برای رویارویی با بحران، باعث شد با مشکلاتی روبرو شویم. در این دوران با اثرات مثبتی هم مواجه شدیم که استفاده چابک‌تر از ساختارهای فناوری ارتباطات از جمله آن بود.

وی نقش دانشگاه در جوامع مختلف در ارتباط با مدیریت بحران کرونا را بسیار مهم دانست و افزود: بر کسی پوشیده نیست دانشگاه برای اینکه بتواند نقش خود را به درستی ایفا کند باید از ساختارهای حکمرانی مناسبی برخوردار باشد، ساختاری که با تنظیم روابط عناصر گوناگون

دانشگاه با هم و با جامعه، ارتباط خود را با سایر نهادهای تاثیرگذار در جامعه برقرار کند تا بتواند در مسیر حل بحران موجود در جامعه، مؤثر واقع شود.

در ادامه دکتر پورکریمی، ضمن تحلیل وضعیت موجود، ویژگی‌های دوران کرونا را بررسی و خاطرنشان کرد مدل اکوسیستم حکمرانی معرفت‌اندیشانه (حکمت‌محور) چندسطحی آموزش عالی، در این شرایط مؤثر است. وی در پایان گفت: باید بدانیم که همان‌قدر که به حکمرانی نیاز داریم، تربیت نیروی انسانی شایسته و حکمران شایسته نیز پراهمیت است که دانشگاه‌ها باید به این سمت حرکت کنند.

برگزاری نشست مجازی "اپیدمیولوژی کرونا ویروس در ایران و جهان"

خصوص واکسن واقع بین باشیم. واکسن قرار نیست معجزه‌ای ایجاد کند؛ چرا که ابهام‌های زیادی در خصوص این بیماری وجود دارد. در حال حاضر، فاصله‌گذاری فیزیکی، شست‌وشوی مرتب دست‌ها و استفاده از ماسک، همچنان ابزارهایی هستند که انتظار می‌رود از واکسن، اثرگذاری بیشتری داشته باشد.

وی در ادامه به بررسی رتبه‌بندی کشورها براساس تعداد مبتلایان و روند شیوع بیماری در کشورها و قاره‌ها پرداخت و وضعیت ایران را در رتبه‌بندی‌های مربوط به مبتلایان و فوتی‌ها تشریح کرد. وی پروتکل‌های ابلاغی به اصناف، درصد رعایت پروتکل‌های بهداشتی در جامعه و ابعاد اقتصادی کووید-۱۹ در ایران با وجود تحریم‌ها و کاهش قیمت نفت را از عوامل مؤثر در مبارزه با این بیماری دانست. دکتر مصطفوی در پایان خاطرنشان کرد: به نظر می‌رسد کشورهایی مانند روسیه، چین، انگلستان و آمریکا در تولید واکسن در فازهای مختلف پیش‌رو هستند. این‌که گفته می‌شود برخی از این کشورها به فاز تزریق انسانی رسیده‌اند، تازه آغاز مراحل کارآزمایی‌های بالینی است که خود فازبندی‌های مختلف دارد. پس از این‌که کشوری ادعا کند واکسن مطلوبی را تولید کرده است، این ادعا باید توسط سازمان‌های مختلف جهانی بررسی شود و در خوشبینانه‌ترین حالت، پس از گذشت یک تا یک و نیم سال از آغاز تحقیق بر روی واکسن، واکسن به تولید انبوه خواهد رسید.

این نشست مجازی، روز دوشنبه ۲۰ مرداد ماه ۱۳۹۹، با حضور دکتر اکرم قدیمی، رییس کرسی یونسکو در ترویج علم و عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و دکتر احسان مصطفوی، رییس مرکز تحقیقات بیماری‌های نوپدید و بازپدید انستیتو پاستور ایران، در صفحه اینستاگرامی کرسی ترویج علم یونسکو برگزار شد. در ابتدای نشست دکتر مصطفوی، توضیحاتی درخصوص مطالعات انجام گرفته شده به وسیله تست‌های سرولوژی مبتنی بر کیت‌های الیزا از فروردین ماه ارائه داد. وی با اشاره به این‌که این بیماری در ابتدا به عنوان یک بیماری تنفسی شناخته می‌شد، اما بعدتر نشانه‌های دیگری هم به علائم آن اضافه شد، خاطرنشان کرد: امروزه ۴۰ تا ۵۰ درصد افرادی که به این ویروس آلوده می‌شوند، ممکن است هیچ علائمی از بیماری را نشان ندهند و درصد قابل توجهی از مبتلایان نیز به صورت خفیف به این بیماری دچار می‌شوند که اصلاً شاید شک به کروناویروس برای آن‌ها مطرح نشود. درصد کمی از افراد به فرم‌های شدید بیماری مبتلا می‌شوند و به ناچار شاید بستری شوند و متأسفانه فوت کنند. افرادی که به صورت شدیدتری به این بیماری مبتلا می‌شوند، اغلب دارای سن بالا و بیمارهای زمینه‌ای هستند. عضو هیأت علمی انستیتو پاستور افزود: اگر بتوانیم برای این ویروس، واکسن مؤثری به جامعه جهانی معرفی کنیم، می‌توانیم خوش‌بین باشیم که شیوع ویروس تحت کنترل بیشتری قرار گیرد، ولی باید در